

Republika Srbija
VRHOVNI SUD SRBIJE
Rev2 3/07
21.03.2007. godina
Beograd

U IME NARODA

Vrhovni sud Srbije u Beogradu, u veću sastavljenom od sudija: Predraga Trifunovića, predsednika veća, Jasminke Stanojević, Vesne Popović, Mirjane Grubić i Ljiljane Ivković - Jovanović, članova veća, u parnici tužilaca AA i drugih, čiji je punomoćnik advokat AB, protiv tuženog "BB", koju zastupa punomoćnik advokat BA, radi poništaja rešenja o udaljenju i otkaza ugovora o radu, odlučujući o reviziji tuženog izjavljenoj protiv presude Okružnog suda u Zrenjaninu Gž.1 broj 188/06 od 01.08.2006. godine, u sednici održanoj 21.03.2007.godine, doneo je

P R E S U D U

ODBIJA SE kao neosnovana revizija tuženog izjavljena protiv presude Okružnog suda u Zrenjaninu Gž.1 broj 188/06 od 01.08.2006. godine u delu kojim su poništena rešenja tuženog o otkazu ugovora o radu tužilaca i tuženi obavezan da tužioce vrati na rad, kao u delu odluke o troškovima postupka.

U preostalom delu revizija tuženog se kao nedozvoljena ODBACUJE.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Opštinskog suda u Novom Kneževcu P.1 broj 4/06 od 10.03.2006. godine, tužbeni zahtev tužilaca kojim su tražila da se ponište kao nezakonita rešenja generalnog direktora tuženog o privremenom udaljenju tužilaca sa rada od 26.03.2005. godine i rešenja tuženog o otkazu ugovora o rad tužilaca, koja su doneta 15.06.2005. i 17.06.2005. godine, kao i da se tuženi obaveže da tužioce vrati na rad, odbijen je kao neosnovan. Tužiocima su obavezani da tuženom plate troškove parničnog postupka od 65.700,00 dinara.

Presudom Okružnog suda u Zrenjaninu Gž.1 broj 188/06, žalba tužilaca je usvojena, prvostepena presuda preinačena tako što je usvojen tužbeni zahtev tužilaca i poništena su kao nezakonita rešenja generalnog direktora tuženog o privremenom udaljenju tužilaca sa rada i rešenja istog direktora o otkazu ugovora o radu, te je tuženi obavezan da tužioce vrati na dosadašnja radna mesta, kao i da im na ime troškova postupka isplati 216.000,00 dinara, kao i troškove žalbenog postupka od 64.800,00 dinara.

Protiv pravnosnažne presude donete u drugom stepenu, tuženi je blagovremeno izjavio reviziju zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primene materijalnog prava.

Ispitujući pobijanu presudu u smislu člana 399. ZPP, Vrhovni sud je našao da revizija nije osnovana.

U postupku nema bitne povrede na koju ovaj sud pazi po službenoj dužnosti, a ni povrede postupka iz člana 361. stav 2. tačka 12. ZPP, na koje se ukazuje u reviziji, jer izreka presude je razumljiva, neprotivreči razlozima presude, koji se odnose na bitne činjenice, utvrđene ocenom izvedenih dokaza.

Prema utvrđenom činjeničnom stanju, Izvršni odbor sindikata "BB" je na svojoj sednici od 16.03.2005. godine doneo odluku o stupanju u štrajk sa zahtevima zaposlenih koji se odnose na isplatu zaostalih zarada, povećanje zarada, uplatu doprinosa, isplatu zaostalih stipendija, putnih troškova i naknade za bolovanje, kao i zahtev da se predsednik tog sindikata i član izvršnog odbora sindikata vrata na posao. Sindikat „Nezavisnost“ kod tuženog je osnovan 2002. godine i registrovan od strane Ministarstva za rad i zapošljavanje 29.01.2002. godine, bez donošenja pravila ili akata o unutrašnjoj organizaciji i radu. Pre donošenja odluke o štrajku, Izvršni odbor sindikata uputio je tuženom kao poslodavcu zahteve za poboljšanje materijalnog i socijalnog statusa zaposlenih pod pretnjom generalnog štrajka posle 15.03.2005. godine, a prikupljeno je 200 do 250 potpisa zaposlenih od ukupno 602 zaposlena kod tuženog, iako je samo 86 radnika učlanjeno u Sindikat „Nezavisnost“, dok je većina radnika tuženog učlanjeno u Samostalni sindikat. Odlukom o stupanju u štrajk određeni su članovi štrajkačkog odbora i pregovaračkog tima, a utvrđeno je da će se štrajk održati 23.03.2005. godine sa početkom u 06,00 časova ispred upravne zgrade generalnog direktora tuženog. Ova odluka predata je tuženom 16.03.2005. godine, a 22.03.2005. godine SUP-u Novi Kneževac prijavljen je javni skup radi podržavanja radnika u štrajku. U skladu sa donetom odlukom, tužiocima su započeli štrajk ispred upravne zgrade koji je trajao do 22,00 časova. Istog dana započeti su pregovori između štrajkačkog odbora i generalnog direktora tuženog, koji su okončani bez rezultata. Iz tih razloga je štrajkački odbor 23.03.2005. godine doneo odluku da se štrajk nastavi zbog neispunjenja traženih zahteva, dodajući postojećim zahtevima i novi zahtev da se traži neopoziva ostavka generalnog direktora i članova upravnog odbora. Ova odluka je predata tuženom istog dana. Tužiocima su nastavili sa štrajkom i sutradan na istom mestu u skladu sa navedenom odlukom, da bi nakon pregovora sa generalnim direktorom, štrajkački odbor doneo odluku o prekidu štrajka.

Tužiocima nisu radili dva dana 23.03. i 24.03., a 25.03. tužiocima su nastavili da rade, osim onih koji su istog dana

obeležavali verski praznik. Dana 28.03.2005. godine tužiocima nije dozvoljeno da uđu u krug preduzeća, te im je prilikom ulaska u fabrički krug, uručeno rešenje o privremenom udaljenju zbog učinjene povrede radne obaveze kojom se ugrožava imovina veće vrednosti, neizvršavanje, nesavesnog i neblagovremenog i nemarnog izvršavanja radnih obaveza, te iznošenje netačnih informacija o radu kompanije, kao i zbog nepoštovanja radne discipline. Tužioci su odbili prijem ovog rešenja o čemu je sastavljena službena beleška i 30.03.2005. godine tužiocima je izdato upozorenje o postojanju razloga za otkaz ugovora o radu koja su im dostavljena poštom 31.03.2005. godine. Sa ovim upozorenjem upoznat je i Sindikat „Nezavisnost“ koji daje mišljenje da zaposleni učešćem u štrajku nisu učinili povrede radne obaveze koje su im stavljane na teret. Tužiocima je dato novo upozorenje o postojanju razloga za otkaz ugovora o radu zbog učešća u štrajku dana 24.03.2005. godine, a 15.06.2005. godine, odnosno 17.06.2005. godine, svim tužiocima je poimenično otkazan ugovor o radu zbog učešća u štrajku koji nije organizovan u skladu sa zakonom, ocenjujući da su tužioci izvršili povredu radne obaveze iz člana 145. stav 1. tačka 1. 7. i 19. Pojedinačnog kolektivnog ugovora tuženog i to neizvršavanjem, neblagovremenim i nemarnim izvršavanjem radnih zadataka i odbijanje zaposlenih da obavljaju poslove radnog mesta na koje su raspoređeni, zbog čega je prouzrokovana materijalna šteta tuženom i trećim licima u vezi sa radom iz namere ili krajnje nepažnje. Naime, za vreme štrajka i posle toga, zbog smanjenog broja zaposlenih u procesu proizvodnje kod tuženog došlo je do prekoračenja rokova za isporuku proizvoda kupcima tuženog i nastanka štete za tuženog smanjenjem proizvodnje.

Ocenjujući zakonitost odluka kojima je tužiocima otkazan ugovor o radu, prvostepeni sud nalazi da odluka o stupanju u štrajk nije doneta od strane ovlašćenog organa, s obzirom da joj nije prethodio referendum svih članova sindikata, kao i saglasnost glavnog odbora, odnosno predstavništva Granskog sindikata, kako je to predviđeno članom 65. Statuta Granskog sindikata hemije, nemetala i energetike.

Drugostepeni sud nije prihvatio stanovište prvostepenog suda, ocenjujući da je odluka o stupanju u štrajk u skladu sa odredbama Zakona o štrajku, koji u članu 3. stav 1. utvrđuje da ovakvu odluku donosi organ sindikata određen opštim aktom sindikata ili većina zaposlenih. S obzirom da je odluku o stupanju u štrajk doneo Izvršni odbor sindikata u prisustvu 13 članova uz prethodno anketiranje zaposlenih o podržavanju štrajka i prikupljanja 200 do 250 potpisa zaposlenih za podržavanje štrajka uz naknadno dobijenu saglasnost Glavnog odbora Granskog sindikata od 20.03.2005. godine, dakle pre početka štrajka, odluka o stupanju u štrajk je zakonita. Kako su pregovori započeti sa poslovnim organima tuženog 23.03.2005. godine bili bezuspešni, po oceni drugostepenog suda izvršni organ sindikata tuženog mogao je doneti odluku o nastavku štrajka i za 24.03.2005. godine na način kako je održan i prethodnog dana, a ovo u skladu sa odredbom člana 8. stav 1. Zakona o štrajku. Iz svih ovih razloga, drugostepeni sud je ocenio da su tužioci učestvovali u štrajku koji je zakonito organizovan, te da nije bilo osnova da im se zbog toga otkáže ugovor o radu, odnosno da učešće u štrajku koji je organizovan u skladu sa zakonom, tužioci nisu učinili povrede radne obaveze koje su im stavljene na teret.

Vrhovni sud nalazi da je stanovište drugostepenog suda zasnovano na pravilnoj primeni materijalnog prava.

Prema odredbi člana 3. Zakona o štrajku („Službeni list SRJ“, broj 29/96, „Službeni glasnik RS“, broj 101/05), odluku o stupanju u štrajk donosi organ sindikata određen opštim aktom sindikata ili većina zaposlenih. U konkretnom slučaju, odluku o stupanju u štrajk doneo je Izvršni odbor u ime članova sindikata „Nezavisnost“ posle prikupljenog velikog broja potpisa zaposlenih koji su podržali štrajk, a naknadno i to pre početka štrajka dobijena je saglasnost Glavnog odbora Granskog sindikata. Iz tih razloga se ne mogu prihvatiti navodi revizije da je štrajk organizovan od strane neovlašćenog organa, bez obzira na činjenicu da prethodno nije održan referendum na kome bi se zaposleni izjasnili o potrebi stupanja u štrajk. Kako je članom 8. istog Zakona predviđeno da štrajk prestaje sporazumom strana u sporu ili odlukom sindikata, odnosno većine zaposlenih o prestanku štrajka, u situaciji kada takav sporazum nije postignut prvog dana štrajka, odluka organa sindikata da se štrajk nastavi i sutradan, nije nova odluka o stupanju u štrajk, kako je to pravilno ocenio i drugostepeni sud. S obzirom da organizovanje štrajka, odnosno učešće u štrajku pod uslovima utvrđenim Zakonom ne predstavlja povredu radne obaveze i ne može imati za posledicu prestanak radnog odnosa zaposlenog koji je učestvovao u štrajku, saglasno odredbi člana 14. stav 1. pomenutog Zakona, osporene odluke tuženog kojima se tužiocima koji su učestvovali u štrajku, otkazuje ugovor o radu po ovom osnovu, su nezakonite. Navodima revizije da se tužioci posle donošenja odluke o prestanku štrajka nisu javili na rad i nisu izvršavali svoje radne obaveze, osporava se utvrđeno činjenično stanje iz kojih razloga se revizija ne može izjaviti. U postupku pred prvostepenim sudom je utvrđeno da su tužioci nastavili da rade, da bi im 28.03.2005. godine bio zabranjen ulaz u krug preduzeća, kada im je uručeno i rešenje o privremenom udaljenju sa rada.

Kako je saglasno odredbi člana 437a. ranije važećeg ZPP, koji se primenjuje na osnovu člana 491. stav 4. Zakona o parničnom postupku („Službeni glasnik RS“, broj 125/04), revizija dozvoljena samo u sporovima o zasnivanju, postojanju i prestanku radnog odnosa, revizija tuženog protiv odluke kojom je odlučeno o zakonitosti rešenja o privremenom udaljenju tužilaca, nije dozvoljena.

Na osnovu člana 405. i 404. ZPP, odlučeno je kao u izreci.

Predsednik veća-sudija

Predrag Trifunović, s.r.

Za tačnost otpavka

Upravitelj pisarnice

Mirjana Vojvodić

